MÅNEDSAVISEN
Gudmekongens Land

November 2026
7. årgang

Fuldt hus til dialogmødet

Læs mere på side 3

Foto: Marianne Tolstrup

Landsbyernes beredskab

Læs mere på side 4

Privat foto

Broholmsskatten - det lokale GULD

Læs mere på side 11

HESSELAGER ENERGI
TRÆPILLER - DIESEL - FYRINGSOLIE

Træpiller, brænde og RUF briketter i højeste kvalitet, leveret hvor du ønsker med mobiltruck! Mængderabat ved merkøb (også hele læs)!

ALTID gode priser!

Bestil på vores webshop:
HESSELAGERENERGI.DK
62 25 35 10

MENY

30 STK TUBORG JULEBRYG

120,00 pr. kasse

Østergade 66, **5874 Hesselager**
Åbningstider: Man.-fre. 7-20 - lør. 7-20 søn 7-20

Leder

Klyngesamarbejdet

Den seneste tid har stået i klyngesamarbejdets navn. Jeg synes, det er glædeligt at mærke at vores landsbyklynge efterhånden danner ramme om mange gode initiativer. Det netop afviklede dialogmøde, som var faciliteret af Lokalrådet Gudmekongens Land emmede af følelsen af samhørighed og viljen til at udvikle på tværs. Her skal blot nævnes bosætningsgruppen og deres initiativ til at danne netværk mellem landsbyerne i form af ambassadørkorpset (se side 4). Også deres katalog af ideer til, hvordan man kan byde nytilflyttere velkommen til området var et initiativ, som mange kunne bifalde.

Endelig kom èn af mine kæpheste i spil, da der blev løftet slør for, at en gruppe som kalder sig musiktinget vil understøtte det tværgående fællesskab med musikarrangementer. Denne bemærkning fik sat gang i nogle tanker og bemærkninger om en kulturfestival. Jeg kan næsten ikke vente.

Også vores kirker intensiverer deres samarbejde. Og i starten af 2027 kan vi løfte slør for et meget vidtgående samarbejde mellem de tre pastorater.

Her i avisen kan vi også fortælle om, at de første landsbyer er begyndt at arbejde med beredskabsplaner. Foreløbig ved vi, at tre landsbyer er gået i gang, men vi forventer at flere snart vil følge med. Og vi sørger selvfølgelig for at læserne også kan følge med i det arbejde.

God læselyst

COMNWOOD
Furniture with edge
Møllebakken 3 · 5874 Hesselager · Tlf. 40160643
Mail: rv@comnwood.dk
www.comnwood.dk

J.Dyhr A/s
Tlf. +45 62 25 11 10 www.jdyhr.dk

November kodeord:
Trommeslager

STOR JULEBUFFET M/MUSIK
I VORMARK FORSAMLINGSHUS
Lørdag d. 5. december kl. 18 - 01
Levende musik v/ Anders Mygind
MENU
Hvide sild/ karrysalat, stegte sild
Lun fiskefilet m/ remoulade
½ æg m/ mayo og rejer
Glaseret skinke m/ grønlangkål
Flæskesteg, medister, frikadeller m/rødkål
Blodpølse m/ sirup og æblemos
Æbleflæsk
Lun leverpostej m/ champignon, bacon
Div. oste m/ frugt
Risalamande m/ kirsebærsovs
Brød – kiks – smør
Kaffe/ the m/ småkager
Pølsevognen åbner kl. 01.00
Pris pr. kuvert 349.-
Begrænset pladser. Først til mølle-princippet.
Tilmelding/betaling senest d. 27.11.26
MobilPay til boks 2869TD
eller Susanne tlf. 4045 1294

VILDTAFTEN
350,- pr. person
Vormark Forsamlingshus
Lørdag d. 14. november kl. 19.00
Forret, Hovedret, Dessert og Kaffe
Vinsmagning v/Frørup Vingård.
Tilmelding senest d. 24. oktober - Begrænsede pladser. Først til mølle.
Mobilpay til boks: 4890MH - eller ring til Susanne 4045 1294

Svendborg Begravelsesforretning A/S
Familiefirmaet Erik Pedersen Siden 1944
Tlf. 62 21 06 51
www.svbg-beg.dk
Aftaler træffes gerne hjemme hos Dem også søn og helligdage
Bedemænd: Henrik Christiansen / Niels K. Pedersen / Jens Kabel / Peter Honoré
Skattergade 25 • 5700 Svendborg • Parkering og indgang Kullinggade 16

MÅNEDSAVISEN Gudmekongens Land

NÆSTE MÅNEDSAVIS UDKOMMER:

Udgivelse tirsdag d. 1. december - Deadline tirsdag d. 24. november

MÅNEDSAVISEN Gudmekongens Land

Udgiver: MånedsAvisen udgives af foreningen MånedsAvisen Gudmekongens Land.

Tryk: OTM Avistryk, Ikast
Oplag 9600

Erhvervsmæssig affotografering af bladets redaktionelle tekst, billeder og annoncer er ikke tilladt. Avisen påtager sig intet ansvar som følge af fejl i tekst og annoncer.

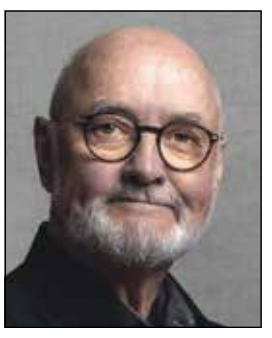
MånedsAvisen udkommer den første tirsdag i hver måned og henvender sig til Landsbyklyngen Gudmekongens Land

Avisen er uafhængig af politiske og økonomiske interesser. Avisen er et non-profit projekt, som bortset fra layout og trykning produceres og distribueres af lokale frivillige kræfter.

Se elektroniske udgaver af avisen på gudmekongensland.dk - Scan QR-kode

Ansvh. redaktør
Pia Skovshoved
Tlf. 2463 8183
redaktion@maanedsavisen.dk

Fotograf
Marianne Tolstrup

Distributionsansvarlig
Mogens Stampe

Grafik/produktion
Ulrik Krog Larsen
ulrikklarsen@gmail.com
ulrikklarsen.com

Fotos: Marianne Tolstrup

Et velbesøgt dialogmøde i Vejstrup

gav Lokalrådet stof til eftertanke og videre bearbejdning

Med den smukke sal i Vejstrup Forsamlingshus, god og livlig stemning, dejlige kager fra Konditogdat, og et velforberedt Lokalråd var alle gode rammer sat for årets dialogmøde. Et imponerende deltagerantal på 80 beboere og en god håndfuld politikere og embedsfolk fyldte salen, og lysten til at bidrage med spørgsmål og bemærkninger var stor.

Til at styre os igennem aftenen havde vi Sanne Hessel, som gjorde en formidabel indsats med at holde såvel tiden som sporet.

Tilflytning/tilflytter

Aftenens første tema blev slået an af kommunalbestyrelsesmedlem Mustafa Diken.

Emnet kredsede om, hvordan os, der bor her, tager imod de nye, der flytter til. Og hvilken rolle beboere og lokalråd spiller i det arbejde. Mustafa fremsatte tre påstande, som salen erklærede sig meget enige i, og som afstedkom flere indlæg med oplevede eksempler på, hvor svært det kan være at være ny i en landsby.

> ***Nye vil gerne være en del af fællesskabet, men ved ikke hvordan de kommer ind i det.***
>
> ***Mange lokalsamfund overvurderer, hvor åbne de er overfor nye beboere.***
>
> ***Mange tilflyttere engagerer sig gerne, men ikke på de præmisser foreningerne traditionelt er bygget op omkring.***

Der blev summet grundigt over bordene, og her er nogle eksempler på, hvad vi kunne tage med os fra den snak

- Det er vigtigt at de etablerede foreninger m.m. ikke kommunikerer indforstået….
  Man møder f.eks. et skilt med teksten ” Husk andespil på tirsdag kl. 19” , men der står ikke, hvor det er.
- At man husker at introducere de nytilflyttede til, hvad der sker i området, f.eks ved at invitere dem med til byfest, Sct. Hansbål osv.
- Det fysiske møde er vigtigt – at man banker på døren til de nye og mødes ansigt til ansigt.
- Frivilligt arbejde er en god vej ind til at lære nogen at kende i byen.
- Bosætningsgruppens flyer, som de bestræber sig på at uddele til alle nytilflyttede, blev meget rost for at være meget informativ omkring, hvad der sker i området.

Mustafa kvitterede med tre nye spørgsmål, som blev kastet ud i salen til ny refleksion.

> ***Hvad kan kommunen gøre for at understøtte lokale fællesskaber.***
>
> ***Hvad kan lokalrådet og foreningerne påtage sig af opgaver? Kan de være mere synlige?***
>
> ***Hvad kan vi som beboere og naboer selv gøre for at invitere nye med?***

- MånedsAvisens rolle som et medie, der binder os sammen som klynge, blev fremhævet.
- Kommunen opfordres til at understøtte, at der er mødesteder f.eks. i form af forsamlingshuse i landsbyerne. Det er en vigtig del af at skabe et fællesskab.
- Vigtigt med en god og indbydende legeplads
- Opfordring til at sætte begivenheder på Svendborgs FB-side

- Mere hjælp til vejledning og vedligehold og færre lovgivningsmæssige benspænd f.eks. i forbindelse med etablering af juniorklub i Gudbjerg.
- Kan kommunen hjælpe med fondssøgninger?

Lokalrådets bosætningsgruppe

Frej Sundgaard fra Gudme havde et indlæg, hvor han fortalte om Klyngens bosætningsgruppe, som i samarbejde med klyngens ambassadører arbejder med, hvordan vi får folk til at flytte til, hvordan vi får folk til at blive her, og hvordan vi gør stedet til et fedt sted at bo. Bosætningsgruppen har stået for etableringen af Ambassadørordningen, som består af foreløbig en ambassadør for hver af klyngens 16 landsbyer. Læs mere om den ordning på side 6.

Bosætningsgruppen har også stået for udarbejdelsen af en velkomstfolder, som uddeles til nytilflyttede. I folderen får man en kort introduktion til klyngen med henvisninger til, hvor man kan hente mere information. Der er også mulighed for at blive tilknyttet en tilflytningsfamilie.

Frej og hans familie er selv forholdsvis nye tilflyttere, og Frej kan stadig huske det som en ”angstprovokerende” oplevelse at tage til den første byfest. ”Det føles ligesom første skoledag”

Ved sidste byfest havde Frej fået 5 tilflytterfamilier med, som fandt tryghed i, at der i hvert fald var èn de kendte.

Social tvivl

Bosætningsgruppen baserer sit arbejde på en rapport fra SDU, Center for landsdistriktsudvikling. Rapporten peger på ”tvivl”, som værende en afgørende faktor, når man overvejer at flytte på landet. Ikke nødvendigvis tvivl om økonomiske forhold, men mere social tvivl, som baserer sig på en usikkerhed på, hvordan en ny hverdag vil forme sig.

Derfor er det vigtigt at blive grebet på det nye sted, og her kan ambassadørerne bidrage til, at det sker.

Salen reflekterede herefter på Frejs indlæg.

- Hvordan finder vi ud af, hvem der er nytilflyttede. Kan kommunen være behjælpelig?
- Drømmen om en musikfestival/kulturfestival, som samler alle på tværs af landsbyerne. Musiktinget er en nystartet tværgående initiativgruppe i Oure
- Svendfesten kunne lave drive-in bio herude

Borgerinddragelse

Vi blev introduceret til aftenens andet hovedtema af Birgitte Hjerrild fra Planafdelingen i Svendborg kommune.

Hun gennemgik det arbejde, der går forud for vedtagelsen af de kommuneplaner og lokalplaner, som er styringsredskab for kommunen udvikling. Planloven lægger op til en borgerinddragelse på høringsniveau, men spørgsmålet er man kan gå længere i bestræbelserne på at få borgerne til at føle sig hørt og inddraget.

- Hvordan sikrer vi, at borgerne ved, hvornår de skal byde ind?
- Kunne borgermøder, workshops, byvandringer, samskabelsesprocesser komme i spil?
- Af de efterfølgende indlæg fra salen fremgår det, at flere synes, at inddragelsen kommer for sent. Beslutningerne er taget, når borgerne får mulighed for at komme med input.
- Hvad gør vi, når der bare dispenseres fra de vedtagne planer.?
- Kan lokalrådets bruges til at formidle lokalplansarbejdet?
- Hvad er en hvidbog?
- Kan man lave processen mere samskabende som f.eks. i Hesselager omkring byfornyelsen?

- Kan man lave folkeafstemninger omkring etablering af f.eks. VE-anlæg?
- Lundeborg er i gang med arbejde med at lave en plan for, hvordan de kan bidrage med gode ideer til den næste lokalplan?
- Vi kan lave en Potentialeplan til vores område. Der kan vi give vores besyv med.
- Lokalrådet bliver gjort opmærksom på, når tid er til at give input til planerne.
- Har kommunen resurser til flere og mere vidtgående borgerinddragelsesprocesser?
- Lokalrådet kan bidrage med lokal viden.
- Kan man melde sig til med sin mailadresse, så man får tilsendt relevant viden?
- Politikerne har også et ansvar for, at der bliver lavet god borgerinddragelse

Opfordrer til at deltage til generalforsamling.

Formanden for Lokalrådet Malene Kuhr Nielsen slutter aftenen af med et par opfordringer.

Følg Lokalrådets side på FB.

Den hedder: Lokalråd Gudmekongens Land.
Husk at møde op til lokalrådets generalforsamling.

Tak for i aften.

Beredskab i landsbyerne er alles ansvar

Hvad gør vi, hvis strømmen pludselig forsvinder? Hvis vandhanen er tør? Mobilnettet bryder sammen? Og information ikke længere er et klik væk?

For mange virker det som et usandsynligt scenarie, men erfaringer fra både ind- og udland viser, at cyberangreb og tekniske nedbrud kan ramme kritisk infrastruktur hurtigere, end vi tror. Derfor er det vigtigt, at vi i vores landsbyer taler om beredskab, før krisen opstår.

Som medlemmer af Lokalrådet Gudmekongens Land deltog vi sammen med repræsentanter fra en række frivillige foreninger i et dialogmøde, som Svendborg Kommune afholdt den 21. oktober under overskriften "*Det nære beredskab og robustgørelse af lokale fællesskaber*".
Her bidrog kommunaldirektør Finn G. Johansen, Røde Kors og Beredskabsforbundet med oplæg om, hvordan lokalsamfund kan styrke deres robusthed i krisesituationer.

Kommunens ansvar og prioriteringer

I en alvorlig krisesituation vil kommunens ressourcer først og fremmest blive anvendt til at hjælpe de mest sårbare borgere. I Svendborg Kommune vil indsatsen blandt andet være rettet mod beboere på plejecentre. Desuden kan der blive oprettet informationsposter på plejecentrene, hvor borgerne kan få opdateringer om situationen og vejledning om den nødvendige hjælp.
Det er en vigtig og nødvendig prioritering.
Men myndighederne kan ikke løse alle udfordringer alene.

Nærliggende hjælp er ofte den vigtigste

Når strømmen går, virker køleskabe, betalingssystemer og ofte også kommunikationsmidler
ikke længere som normalt. I sådanne situationer bliver nabohjælp og lokale fællesskaber afgørende.
I landsbyerne kender mange allerede hinanden. Vi ved, hvem der bor alene, hvem der er ældre, og hvem der måske har særlige behov. Denne viden er en styrke i en krisesituation. En banke på døren hos naboen kan være lige så vigtig som den officielle hjælp.
Det handler ikke om at skabe frygt, men om at skabe tryghed gennem forberedelse.

Beredskab er mere end vanddunke og batterier

Det er naturligvis vigtigt, at hver husstand har et mindre lager af drikkevand, madvarer, medicin, batterier og lommelygter. Men det sociale beredskab er mindst lige så vigtigt.
Hvem hjælper den ældre nabo med at hente vand?
Hvem har udstyr, som flere familier kan dele?
Hvem sikrer, at de mest sårbare i området ikke bliver glemt?
Svarene på disse spørgsmål findes ikke i kommunale planer alene. De findes i de relationer og fællesskaber, som vi bygger op lokalt.

Lokalrådets og landsbyernes rolle

Historisk har de små lokalsamfund altid været gode til at stå sammen, når udfordringerne ramte. Det gælder også i dag. Et cyberangreb eller et længerevarende strøm- og vandudfald vil være en stor udfordring, men den er ikke uoverkommelig, hvis vi møder den i fællesskab.

Beredskab handler derfor ikke kun om nødgeneratorer, vanddunke og myndighedsplaner. Det handler også om omsorg, naboskab og sammenhold. Når krisen kommer, er det ofte de mennesker, der bor tættest på os, som bliver den vigtigste hjælp.

Gudmekongens Land tager initiativ

På mødet drøftede deltagerne fra Gudmekongens Land (GKL), hvilke konkrete tiltag der bør iværksættes i lokalområdet på baggrund af dagens oplæg og dialog.
Den foreløbige plan er, at Lokalrådet tager initiativ til at understøtte etableringen af lokale beredskabsplaner i landsbyerne.
Derfor vil deltagerne fra Gudmekongens Land, eventuelt sammen med flere interesserede
borgere, danne en arbejdsgruppe under Lokalrådet.
I første omgang vil gruppen primært bestå af de personer, som deltog i dialogmødet.

En fælles retning for arbejdet

Der var allerede på mødet enighed om følgende:

1. Beredskabet skal bygges lokalt

Beredskabsplanerne skal udarbejdes af og i de enkelte landsbyer. Behovene er forskellige fra
område til område, og derfor skal løsningerne tage udgangspunkt i lokale forhold. Heldigvis er flere landsbyer allerede godt i gang.

2. Arbejdsgruppen skal understøtte landsbyerne

Arbejdsgruppen skal fungere som en fælles paraply for indsatsen og understøtte
landsbyernes arbejde gennem kurser, videndeling, koordinering og rådgivning, når der er behov for det.

3. Relationer er vigtigere end papir

Der var også enighed om, at beredskabsplanerne skal beskrives i foldere eller andet informationsmateriale. Men lige så vigtigt er det, at planerne bygger på personlige relationer
og et stærkt lokalt fællesskab.
I sidste ende er det ikke alene de skrevne planer, der afgør, hvordan vi kommer gennem en krise. Det er fællesskabets samlede styrke, viljen til at hjælpe hinanden og de relationer, der allerede er skabt, som gør forskellen.

Et fælles ansvar

Derfor bør vi allerede nu tage snakken i landsbyerne:

Hvordan hjælper vi hinanden, hvis det uventede sker?

Den bedste forsikring mod usikkerhed er et stærkt lokalt fællesskab. Det har vi heldigvis
stadig i vores landsbyer. Nu handler det om at bygge videre på det, så vi står endnu stærkere, hvis en krise rammer.
For når vi forbereder os sammen, står vi også stærkere sammen.

Af Berit Hvilsom og Mogens Stampe, som begge er medlemmer af Lokalrådet Gudmekongens Land.

Vejstrup og Brændeskov er gået i gang med at udarbejde beredskabsplaner

Nu får Vejstrup snart 10 lokale "beredskabs-bud"

Er det vigtigst at sørge for nødbelysning, midlertidig varme eller etablere et samlingssted. Spørgsmålene var mange og dilemmaerne stod i kø, da Vejstrups nye borgerberedskab var til workshop. Casen var et tre dage langt strømsvigt.

Workshoppen er startskuddet til at Vejstrup får 10 skarpe "beredskabs-bud". I tre timer skulle de 6 fremmødte i Borgerberedskabets initiativgruppe tage hårde valg og prioriteringer. For hvad er vigtigst for netop vores lokalsamfund, hvis strømmen går? At tage sig af mangel på mad og vand? Eller reagere på det faktum, at boligerne hurtigt kan blive kolde?

"Der er jo også toiletterne. Der går ikke mange timer, før de ikke fungerer mere", sagde kursusleder Michael Timm fra Beredskabsforbundet.

Men opgaverne er så mange under sådan en situation, at gruppen hurtigt konkluderede, at det er de enkelte borgere selv, der må stå for at have deres egne forsyninger og deres eget lille hjemmeberedskab.

Borgerberedskabets opgave bliver at skabe et lokalt overblik, etablere et fælles samlingssted, indhente og videregive information og koordinere nabohjælp, så svage og sårbare borgere ikke bliver overladt til sig selv.

I Vejstrup er det naturlige samlingssted forsamlingshuset. Samarbejdet med dette hus er allerede i stand, således det vejstrupborgerne kan finde hjælpen i deres allerede kendte fællesskab.
Gruppens mest presserende arbejdsopgaver er at finde ud af, hvordan beredskabet skal fungere. Samtidig arbejder gruppen nu benhårdt på at få lavet en strategi, så borgerne i Vejstrup bliver ordentligt informeret og ved, hvordan de skal forholde sig ved eventuelle kriser, som hvis f.eks. strømmen skulle ryge.

Anders Lehmann Brodersen
Vejstrup

Beredskabsgruppen Brændeskov

Gruppen arbejder på, at Brændeskov og omegn kan håndtere nødsituationer (ex. strømsvigt i mere end 72 timer) effektivt og i fællesskab. Uden fællesskab kan opgaven ikke løses. Arbejdet er et frivilligt supplement til myndighedernes arbejde. Gruppen på 4 mennesker, startede 17. februar 2026 med en snak om, hvad der er vigtigt og hvorfor. Vi holder møde i Brændeskov Forsamlingshus. Som har sagt "ja" til at være base/samlingspunkt, hvis det bliver aktuelt.

Mange spørgsmål rejses i starten, så gruppen har været til møde med kommunens beredskabsudvalgs formand Dorthe Ullemose og Beredskabsstyrelsen for at få gode idéer og råd: Hvad skal en beredskabsplan indeholde? Der er husstandsomdelt en folder til 250 husstande, hvor der opfordres til, at folk melder sig med det, de kan. Der er brug for alle. Et eksempel: Det kan være, at nogen har kendskab til vejens beboere. Hvem har brug for hjælp til indkøb, afhentning af medicin, transport, varm mad? Hvem kan køre? Transporthjælp ved evt. samling i forsamlingshuset, hvem kan førstehjælp osv.?

Vi arbejder desuden på at få fondsmidler til en nødgenerator, så der er varme og lys i forsamlingshuset til eventuelle samlinger med varm mad og almindeligt samvær. Det kan der være brug for, hvis man har siddet uden strøm, varme og vand i et par døgn.

Vi ved nu mere om krisehåndtering og derfor er vores møder også blevet mere konkrete.
Hvordan koordinerer vi, hvem kan hvad og hvem gør hvad?

Det er rettidig omhu i en krisesituation.

På gruppens vegne
Steffen Hansen

Sammen står vi stærkere når det utænkelige sker

Landsbyklyngens ambassadørnetværk

Et af lokalrådets indsatsområder er bosætning, og der er nu etableret en bosættergruppe, som bl.a. arbejder med, hvordan vi kan invitere nye tilflyttere ind i lokalsamfundet og føle sig velkomne. Bl.a. for at styrke dette arbejde har bosætningsgruppen etableret et netværk af ambassadører – mere præcist èn fra hver landsby – hvis opgave det er, at igangsætte en procedure for, hvordan man får budt velkommen og præsenteret lokalsamfundet og dets muligheder

En lokal kontaktperson

Men ambassadørrollen er ikke kun for nye tilflyttere. Den handler i lige så høj grad om at være en lokal kontakt, som er med til at binde klyngen sammen. Ambassadørerne er lokalrådets og MånedsAvisens øjne og ører i den enkelte landsby, og de er med til at sikre, at vi får formidlet de gode historier til hinanden både i avisen og på hjemmesiden Gudmekongensland.dk

På kortet her kan I med få undtagelser se, hvem der er ambassadører i de enkelte landsbyer.

Det er Malou Margry fra Galdbjerg, der er tovholder på ambassadørnetværket. Hun kan kontaktes på tlf. 3064 5742.

Hvordan kontakter man ambassadørerne?

Kontaktoplysninger findes på hjemmesiden Gudmekongensland.dk under de enkelte landsbyer.

Som ambassadør glæder jeg mig til at….. fortælle om de stier vi har i den smukke natur vier omgive af, samt til alle de mange aktiviteter…….at de er kommet til et skønt sted, hvor stjernerne kan ses om natten, og der er mulighed for at finde ro i skov og ved vand.

Charlotte Kjærgaard, Albjerg

Jeg vil gerne være med til at byde nye beboere velkommen i området, så de hurtigt føler sig tilpas her.

Torben Nielsen, Vejstrup

Som ambassadør i Oure, ønsker jeg at engagere mig i vores lokale fælleskaber.

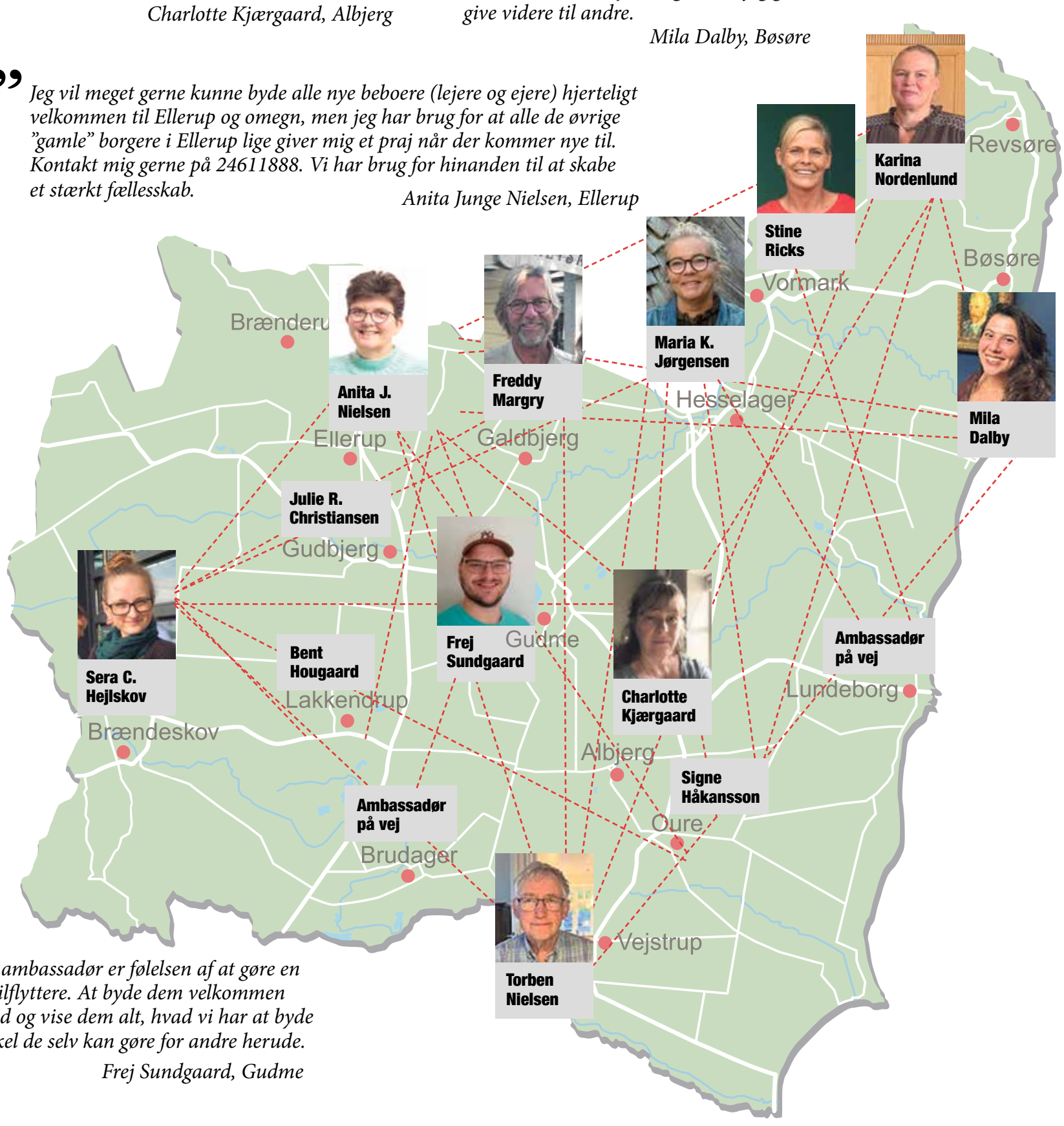
Signe Håkansson, Oure

Jeg elsker at møde nye mennesker og være med til at byde nye tilflyttere velkommen i vores lokalsamfund. Da vi selv flyttede til Bøsøre i 2021, oplevede vi, hvor meget en varm velkomst betyder, og det vil jeg gerne give videre til andre.

Mila Dalby, Bøsøre

Jeg vil meget gerne kunne byde alle nye beboere (lejere og ejere) hjerteligt velkommen til Ellerup og omegn, men jeg har brug for at alle de øvrige "gamle" borgere i Ellerup lige giver mig et praj når der kommer nye til. Kontakt mig gerne på 24611888. Vi har brug for hinanden til at skabe et stærkt fællesskab.

Anita Junge Nielsen, Ellerup

Det fedeste ved at være ambassadør er følelsen af at gøre en kæmpe forskel for nye tilflyttere. At byde dem velkommen ind i vores lokalsamfund og vise dem alt, hvad vi har at byde på, og hvor stor en forskel de selv kan gøre for andre herude.

Frej Sundgaard, Gudme

Jeg vil gerne være med til at gøre det nemmere for nye tilflyttere at finde sig til rette. Jeg vil gerne være med til at holde liv i vores landsby.

Freddy Margry, Galdbjerg

Det er vigtigt vores lokalsamfund fungerer og tilflyttere føler sig velkommen. At være med til at få dem med til lokale arrangementer.

Bent Hougaard, Lakkendrup

Jeg glæder mig til at byde tilflyttere velkommen, og fortælle dem om det gode liv, vi lever her i Revsøre og omegn.

Karina Nordenlund, Revsøre

Jeg glæder mig til at byde nye beboere ind i vores lille landsby fuld af liv.

Sera Cecilia Hejlskov, Brændeskov

Jeg glæder mig over at få folk til at føle sig set og velkomne til vores dejlige by. Hvor vi har mange ting at byde på.

Maria Kjellerup-Jørgensen, Hesselager

Forudbestilling er nødvendig

FREDAGSFORKÆLELSE OG HYGGE

Nyd en veltilberedt mør bøf af okse med vores bearnaise og håndskårne fritter - alle fredage fra kl. 18.00. Seneste servering er kl. 20.30.

Kuvertpris kr. **365,-**

Bestil på mail: bro@broholmslot.dk eller ring på tlf. +45 6225 1055.

Broholm Slot byder jer velkomne i vores hyggelige julepyntede restaurant og opholdsstuerne i hovedbygningen frem til sidste åbningsdag før jul lørdag den 19. december.

NOVEMBER OG DECEMBER

ANDELEVERTERRINE

Sprød krydret skinke – syltet hokaido græskar - solbærcoulis **kr.** **185,-**

BAGT VINTER TORSK

Rødbeder – vagtelæg – tørsaltet bacon og hvidvinsskum med sennepskorn

kr. **225,-** / Som hovedret **kr.** **345,-**

VARIATION AF VINTERKÅL

Hvid julekål med muskatnød – savoykål og urtebagt julesalat – skilt sauce med urteolie

kr. **185,-** / Som hovedret **kr.** **315,-**

NOVEMBER ROSASTEGT FYNSK DÅDYRKØLLE
DECEMBER GLASERET CANETTEBRYST

Gulerodspure – Skorzonerødder – Vildtglace og Indbagt kartoffelkompot **kr.** **345,-**

Som hovedret

GOUGERES

Ostevandbakkelse med KRY ost og honning samt bagt figen **kr.** **185,-**

KEJSERINDERIS

Kirsebærsorbet – amarenakirsebær – krystal gele – krydret tuille - coulis **kr.** **185,-**

Menu med 3 retter kr. 695.- Vinmenu 3 glas vin kr. 385.- Saftmenu 3 glas kr. 270.-
Menu med 4 retter kr. 795.- Vinmenu 4 glas vin kr. 495.- Saftmenu 4 glas kr. 360.-
Menu med 5 retter kr. 895.- Vinmenu 5 glas vin kr. 610.- Saftmenu 5 glas kr. 450.-
Menu med 6 retter kr. 995.- Vinmenu 6 glas vin kr. 725.- Saftmenu 6 glas kr. 540.-

NYTÅRSMENU UDEN STRESS OG LANG FORBEREDELSE FÅR I FRA BROHOLMS KØKKEN SOM TAKEAWAY LIGE TIL AT NYDE DERHJEMME MED MINIMAL INDSATS I KØKKENET

KOLD KAMILLERIMMET TORSK

Rødbedmayo – crudité af citron gulerod – syltet gul bede – friteret kål og grønne urter

ROSASTEGT OKSEMØRBRAD

Knoldselleripure – "grøn" persillerod – marineret rødløg – indbagt kartoffel
Reduceret glace med braiserede oksehaler
Tilkøb: Frisk trøffel til at rive over **kr.** **50,-** pr. pers.

66% SAO-TOMÈ CHOKOLADEMOUSSE OG YUZO GANACHE

Råsyltede havtorn – blodappelsin coulis og sprød chokolade og marengstop
Hjemmebagt brød medfølger. 3 retters menu. Pris pr. person **kr.** **575,-**

Mulighed for tilvalg:

CAVIAR BAERI 10 GRAM
Blinis med urtecreme fraiche – rødløg og purløg à **kr.** **245,-**

CHARCUTERI OG TAPAS A LA Broholm

Fynsk tapas med udvalg af charcuteri og oste med oliven samt pesto og kryddermayo à **kr.** **195,-**

5 stk. MODNE GÅRDOSTE

med syltede nødder og husets knækbrød à **kr.** **150,-**

BROHOLMS HJEMMELAVEDE PETIT FOUR – 4 STK kr. 75,-

Bestil på mail bro@broholmslot.dk eller 6225 1055.

Afhentes 31/12-2026 mellem kl. 11.00-13.00 på
Broholm Slot, Broholmsvej 32, 5884 Gudme

Broholm Slot
Hotel og Restaurant

BROHOLMSVEJ 32 · DK-5884 GUDME
TEL.: +45 6225 1055
WWW.BROHOLMSLOT.DK

NYD JULEN MED EN LÆKKER JULEANRETNING TIL FROKOST PÅ BROHOLM SLOT 2026

4 SERVERINGER

Rød kryddermarineret sild med æble/peberrodscreme og tyttebær
Kamillerimmet torsk med rødbedemayo – sprødgrønkål og urter

Rillette at konfiteret and med syltet hokaido sennepsmayo
Lun krokette af fynsk dådyr med gulerods creme – syltet knoldselleri

Indbagt KRONDILD fra ARLA UNIKA med kvædekompot

Kejserinderis med kirsebærsorbet og sprød tuille.

Pris pr. person **kr.** **495,-**

Kan bestilles torsdag – Fredag – Lørdag i perioden 13. november til 19. december

Bestilles på mail bro@broholmslot.dk eller tlf. 6225 1055.

BROHOLMS JULEBUFFET KLASSISK MED ET TWIST

Marinerede hvide sild - karrysalat – fyldte æg
Rød kryddermarineret sild med æble/peberrodscreme – tyttebær
Kamillerimmet torsk med rødbedemayo – sprødgrønkål og granatæble
Smørstegt sprød fiskefilet med rørt remoulade og citron
Rillette af konfiteret and med syltet hokaidogræskar – sennepsmayo
Hvid julekål med klassisk sønderjysk kålpølse
Stegt svinebryst af landgris fra KÆRAGERGÅRD
Lun krokette af fynsk dådyr – svampemayo – syltet knoldselleri
Sprød marineret vinterkål salat med æbler – valnødder – blodappelsin og honning
THISE JULEOST med kvædekompot og sprød crumble
Indbagt KRONDILD fra ARLA UNIKA med krydret brombærkompot
Klassisk ris a la mande med lun kirsebær sauce
Juleknas og kaffe – The
Pris pr. person kr. 695,- Kan serveres i eget lokale

Serveres til grupper fra minimum 15 personer i perioden 13. november til 19. december
Vinmenu fra kr. 395,- Saftmenu fra kr. 270,- Øl og most fra lokale bryggerier fra kr. 45,-
Bestilles på mail bro@broholmslot.dk eller tlf. 6225 1055

NYTÅRS GOURMET PÅ BROHOLM SLOT 2026

- Vi siger tak for 2026 og velkommen til 2027 med en hyggelig nytårsfejring

KL. 15.00 CHECK IND OG HEREFTER SERVERES KAFFE/THE OG KAGE I DE HYGGELIGE STUER

KL. 17.30 SAMLING I THORVALDSEN SALEN TIL CHAMPAGNE BERNARD REMY Grand Cru blanc de blanc OG APPETIZER SAMT KONG FREDERIK D. 10 NYTÅRSTALE PÅ STORSKÆRM

SNACKS TIL KONGENS NYTÅRSTALE

Citron marineret sardin på sprød crouton. Andeleverparfait i krustade -syltede perleløg
Profiterol med jordskokkecreme og Baerii Caviar

NYTÅRSMENU

GRAVAD FYNSK DÅDYR

Enebærmayo – sprød grønkål – råsyltede solbær og gule beder
Vin: Riesling Grand Cru Brand 2019 Domaine Hurst

RISTET PIGHVAR

Vinterspinat – Saltbagt gulerod og jomfruhummerbisque
Vin: Clos De La Roche Vouvray 2022 Vincent Careme

RISTET KAMMUSLING I EGEN SKAL

Krydret tomat relish – grøn tomat – Piment siffon – grønne urter
Vin: Morey Saint Denis 1 èr Cru Cuvèe Du Pape Jean Paul ll - Christophe Bryczek

ROSASTEGT OKSEMØRBRAD

Knoldselleripure – Marineret bagt rødløg – indbagt kartoffelkompot
Reduceret Sc. Glace med braiserede oksehaler og revet trøffel
Vin: Pavillon de Léoville Poyferré 2016 Saint Julien

YUZU GANACHE OG HAVTORNPARFAIT

Blodappelsin coulis – "brændt" hvid chokolade og marengstop
Vin: Vintage Port 2003 Taylor´s

STEMPELKAFFE – MED EN VALGFRI AVEC/LIKØR OG KRANSEKAGE SAMT PETIT FOUR I STUERNE

KL. 24.00 CHAMPAGNE OG BROHOLMS FYRVÆRKERI I PARKEN HVIS VEJRET TILLADER DET.

KL. 01.00 NATMAD:

Fynsk Coppa – piment pesto – Lufttørret skinke oliven og surt. Rørt LOKE friskost fra ARLA UNIKA med purløg – THISE Fast vinterost. Urtebrød og smør

KL. 02.00

GODNAT OG VELKOMMEN TIL 2027

Pris for hele oplevelsen **kr.** **3.495,-** **pr. person**

BESTILLING: NYTÅRSARRANGEMENTET BESTILLES PÅ bro@broholmslot.dk ELLER TLF. 6225 1055, VED BESTILLING AF ARRANGEMENTET FREMSENDES FAKTURA. EFTER 1. DECEMBER 2026 KAN ARRANGEMENTET IKKE AFBESTILLES OG REFUNDERES MED MINDRE DER ER GÆSTER PÅ VENTELISTE SOM VIL OVERTAGE PLADSEN. VI GLÆDER OS TIL AT FEJRE ÅRETS SIDSTE DAG MED JER.

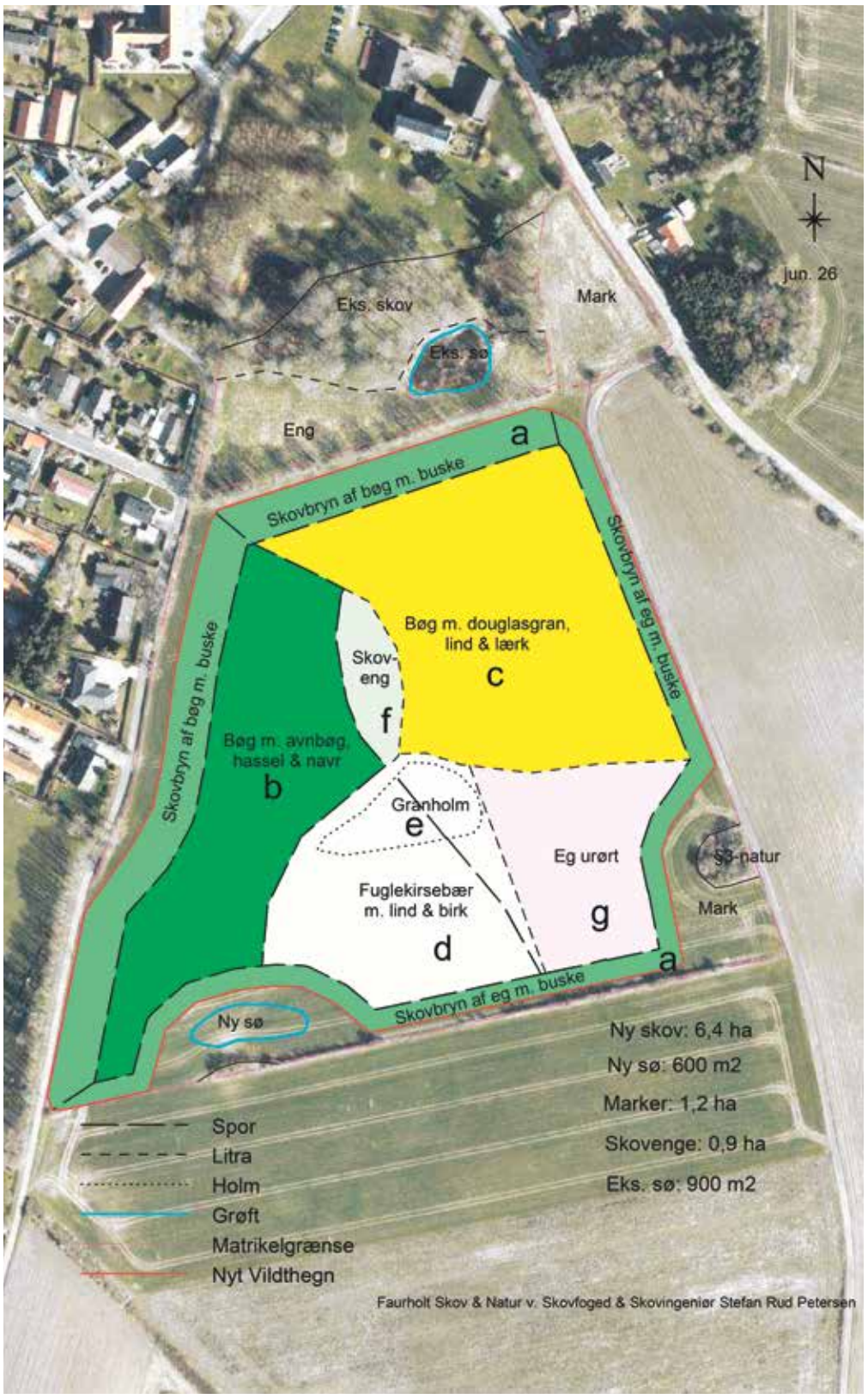
Hesselager Kirkeskov godt på vej

Skribent: Birgit Villebro
Foto: Marianne Tolstrup

Folkekirken er landets tredjestørste jordbesidder med omkring 11.000 hektar og er i den forbindelse også forpligtet på at bidrage til den grønne omstilling i hele landet.

Hesselager Kirkeskov, Møllevej 2, 5874 Hesselager

Folkekirken er landets tredjestørste jordbesidder med omkring 11.000 hektar og er i den forbindelse også forpligtet på at bidrage til den grønne omstilling i hele landet. Der har i de senere år været gjort en stor indsats både nationalt og lokalt i forhold til at oplyse om og motivere til, hvordan vi helt ud i de enkelte kirker og menighedsråd kan gøre en positiv forskel i forhold til at nedbringe CO2-udledningen og fremme biodiversitet og bæredygtighed.
Svendborg Provsti udgav i oktober 2023 et klimakatalog, som blev præsenteret for alle menighedsråd og indgik i marts 2024 en klimapartnerskabsaftale med Svendborg Kommune. I kataloget blev der peget på forskellige muligheder såsom ændret arealanvendelse af kirkejord til solceller eller skovrejsning.
Hesselager Menighedsråd har således gennem længere tid været nysgerrige og undersøgende i forhold til muligheden for at plante skov på kirkejorden, som hidtil har været forpagtet ud til konventionel markdrift, og efter en del forberedelse er vi nu klar til snart at gå i gang med at gøre Hesselager Kirkeskov til virkelighed.

Grøn Kirkegård først…

Vi har i en årrække arbejdet på at blive Grøn Kirkegård, og den officielle status som sådan opnåede vi i 2023.
Grøn Kirkegård er et netværk af kirker, kirkegårde, kirkelige organisationer m.fl., "der forvalter skaberværket med taknemmelighed, respekt og omsorg ved at gennemtænke vores praksis og hverdag og tilrette den, så den bliver så bæredygtig som mulig."
Kirke- og præstegårdsudvalget tog initiativet, og vores dygtige graver Torben Aagaard har været primus motor i at foreslå og udføre en række praktiske initiativer på området.
Det betyder f.eks. at vi har stauder og vilde planter i stedet for "engangsblomster", at vi skaber gode vilkår for insekter og fugle. Vores maskiner er eldrevne, og vi gør os umage med affaldssortering og genanvendelse.

Dernæst Grøn Kirke og Grøn Tråd

I naturlig forlængelse af arbejdet med kirkegården har vi sidste år også tilsluttet os netværket Grøn Kirke, der i lighed med Grøn Kirkegård bygger på, at man skal opfylde mindst 26 af 50 "grønne" tiltag.
Hesselager Menighedsråd har i forbindelse med områdefornyelsesprojektet bidraget med at lægge jord til et stykke af det stiforløb, der kaldes "Den grønne tråd". Denne del af stien blev indviet for 2 år siden og forbinder Stigbjergvej og Purreskovvej med en dejlig tur langs præstegårdshaven, og rigtigt mange benytter og glæder sig over den.

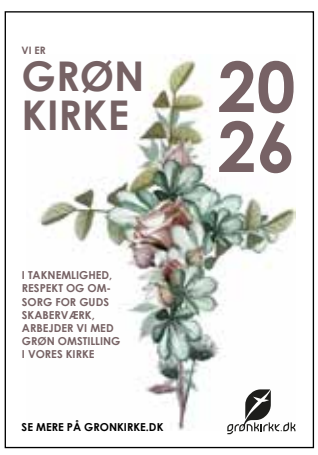
Hesselager Kirkeskov – næste skridt

I løbet af nogle år vil der nu blive mulighed for at forlænge turen med en dejlig skovtur, når jorden langs stien beplantes med forskellige træer.
Vi samarbejder med en professionel konsulent, Stefan Rud Petersen fra Faurholt Skov og Natur om projektet. Det er vigtigt, at vi overholder al lovgivning på området, at vi får valgt de rigtige træsorter, og at vi overholder de kriterier, der gælder for at blive berettiget til det tilskud, vi har fået fra Klimaskovfonden til at realisere skovplantningen.

En gave til Hesselager

Vores mål med skoven er at give alle mulighed for at bruge skoven til leg, motion eller anden aktivitet – eller bare til at nyde roen og naturen. Vi håber også at styrke biodiversitet og dermed insekt-, fugle- og andet dyreliv. For at inddrage alle sognets beboere inviterede vi i juni til et informations- og idémøde. Ca. 30 interesserede mødte op og hørte om vores planer og bidrog med spørgsmål og ideer. Vi inviterede også til at indgå i en arbejdsgruppe, der kan supplere menighedsrådet i arbejdet, og her fik vi heldigvis 3 frivillige til en arbejdsgruppe. Ideer og spørgsmål fra mødet bliver brugt i det videre arbejde, og noget er allerede indarbejdet – nemlig en reduktion i antallet og placeringen af egetræer som følge af bekymring for evt. egeprocessionsspindere.
Vi mødtes i arbejdsgruppen den 22/9, hvor vi gjorde status på projektet. Siden juni har vi opnået tilsagn om et tilskud på 614.150 kr. fra Klimaskovfonden. Endvidere har vi fra Svendborg Kommune fået godkendelse af, at vi ændrer arealet til skov i stedet for mark. Svendborg Kommune har foretaget høring af naboer og berørte myndigheder og meddelt os, at vi kan gå videre med projektet. På mødet i september aftalte vi derfor, at vores konsulent i samarbejde med vores hidtidige forpagter, Henning Nøhr skal forberede plantningen, så snart planterne kan skaffes.
Vi regner med at plantningen vil ske sidst i november, og vi vil invitere børnehave og skole og andre interesserede til et skovplantningsarrangement, så snart vi ved, hvornår vi har planterne.
Hold øje med kirkens hjemmeside og Facebookside.

Hesselager Menighedsråd

Gudme
Lokalhistoriske
Forening

I anledning af Arkivernes Dag, inviterer vi til en hyggelig eftermiddag i lokalhistoriens tegn

Kig indenfor på Arkivernes Dag og se, hvad vi gemmer på. Lørdag den 14. november 2026 kl. 13.00 - 17.00:

Der er åbent i tidsrummet kl. 13.00 – 17.00 på Storkehavevej 7, 5884 Gudme
På denne dag vil medarbejderne fortælle om arkivet og det arbejde, der udføres her.
Endvidere er der rundvisning blandt arkivets skatte, hvor man finder gamle dokumenter, billeder og andre arkivalier.
Efter rundvisningen byder vi på kaffe og kage, hvor man kan få en hyggelig snak om gamle dage, stille spørgsmål og måske starte jagten på sin egen slægtshistorie.
Vel mødt

BEGRÆNSET ANTAL PLADSER – SÅ VENT IKKE!

Vil du med? Ring på 50 65 64 54 for reservation
Saml vennerne, og kom med til en aften med god mad og masser af grin!

Hesselager Kro – Kromad er go' mad!

Kreativiteten blev hendes frirum – nu vil Rise Houen dele glæden med Gudme

Skribent: Mette Kristensen
Foto: Marianne Tolstrup

Rise Houen har selv mærket, hvor meget kreativiteten kan betyde, når livet gør ondt. Nu åbner hun døren til sit eget kreative univers i Gudme, hvor lokale kan slippe fantasien løs, lære nye håndværk og finde glæden ved at skabe noget med hænderne.

Der er næppe mange, der forbinder en elektrisk tuftingpistol med en ølholder, men i Rise Houens kreative univers er det kun fantasien, der sætter grænser. Her kan garn blive til farverige tæpper, puder og vægkunst – eller måske en personlig hundeseng. Og hvorfor ikke en specialdesignet holder til øllen på kabeltromlen? Mulighederne er mange, og nu får de kreative idéer et nyt hjem i Gudme.

Rise Houen er netop flyttet ind i Erhvervsparken i Gudme, hvor hun vil invitere både nybegyndere og garvede kreative sjæle indenfor til workshops, kurser og hyggelige timer med farver, materialer og håndværk. Men ambitionen rækker længere end til at lære folk at lave deres egne tæpper eller mosaikker. Rise vil også skabe et sted, hvor mennesker mødes, finder inspiration og bliver en del af et fællesskab. *"Man behøver ikke at kunne noget på forhånd. Man skal bare have lyst til at prøve" fortæller hun.*

Kreativiteten er mere end en hobby

For Rise Houen er kreativitet ikke blot en interesse eller en hyggelig fritidsbeskæftigelse. Den har været en vigtig del af hendes eget liv. Også i de perioder, hvor livet har budt på store udfordringer.
Hun er 61 år, født i det jyske og har tegnet, lige siden hun var lille. Det kunstneriske har altid været en naturlig del af hende, og hun beskriver sig selv som en farveglad kunstner helt ind i hjertet.

Samtidig har hun gennem det meste af sit liv levet med sygdom og smerter. I 1991 blev hun som 26-årig opereret for en diskusprolaps. Operationen gik galt, og siden har hun siddet i kørestol. Først i 2003 fandt hun ud af, at hun også havde en medfødt bindevævssygdom. Det er erfaringer, der har præget hendes liv, men også givet hende en dyb forståelse for, hvad det betyder at finde noget, der giver overskud og livsglæde midt i det svære.

"Det kreative har været med til at give mig det psykiske og mentale overskud, jeg har brug for til at håndtere de smerter, jeg lever med hver eneste dag" fortæller Rise Houen.

Netop den erfaring er en væsentlig del af drivkraften bag hendes arbejde. Hun ved på egen krop, hvor meget det betyder at have noget, der giver glæde og fordybelse, når sygdom og smerter fylder i hverdagen.
Hun er overbevist om, at kreative aktiviteter også kan være en stor hjælp for mennesker, der lever med kroniske sygdomme eller stress, og som har brug for et frirum fra hverdagens udfordringer.
Det er den oplevelse, hun gerne vil give videre til andre.

Fra behandling til kreative udfoldelser

Rise Houen har siden 2017 drevet sin virksomhed, som både rummer **"House of Houen"** og **"Institut for Innovativ Medicin".** Hun er uddannet åndedrætsterapeut og har videreuddannet sig inden for blandt andet stressbehandling, regulering af nervesystemet samt traumer og mistrivsel hos børn. I klinikken på Klosterstræde i Svendborg arbejder hun blandt andet med stress og kroniske smerter. Nu udvider hun aktiviteterne med et kreativt værksted i Gudme.

For Rise hænger de to verdener naturligt sammen. Hun ser kreativiteten som en mulighed for at styrke trivsel og livskvalitet, men også som en kilde til helt almindelig glæde. For der er noget særligt ved at fordybe sig i et projekt, glemme tiden for en stund og gå hjem med noget, man selv har skabt.

Fra tufting til smykker og mosaik

Det nye værksted i Gudme kommer til at byde på en bred vifte af kreative aktiviteter. Rise planlægger blandt andet kurser i tufting, akrylmaling, mosaik, punch needle, keramik, glasarbejde, skulptur, smykkefremstilling og filtning. Særligt tufting oplever hun stor interesse for. Med garn og en elektrisk pistol kan man skabe sine egne mønstre og designs og forvandle dem til alt fra puder og tæpper til vægkunst, tasker og hundesenge.
Der bliver løbende arrangeret nye workshops og kurser hen over efteråret, vinteren og foråret.

Rise håber, at værkstedet vil tiltrække både dem, der allerede elsker at være kreative, og dem, der endnu ikke har opdaget glæden ved det. Det handler nemlig ikke om at være dygtig på forhånd, men om at turde prøve sig frem og måske opdage en helt ny interesse undervejs.

Hun har fundet sig hjemme i Gudme

Det kreative værksted er ikke det eneste nye kapitel i Rise Houens liv. I 2026 flyttede hun til Gudme til trods for, at hun ikke kendte et øje. Hun begyndte derfor at engagere sig lokalt og meldte sig blandt andet ind i Købmandens Venner. Det har hun ikke fortrudt.

"Det har været fantastisk at flytte til Gudme. Jeg er blevet taget rigtig godt imod, og jeg er virkelig glad for at bo her" smiler hun.

Rise holder af frivilligt arbejde og vil gerne bidrage til det lokalsamfund, hun nu er blevet en del af. Hun bakker også aktivt op om den lokale købmand og sætter pris på det fællesskab, der er med til at gøre Gudme til et godt sted at bo. Hun har ikke planer om at flytte igen. Tværtimod vil hun gerne slå endnu flere rødder og bruge sine kreative idéer til at skabe noget, som også andre kan få glæde af.
Med værkstedet i Erhvervsparken håber hun at kunne samle mennesker på tværs af alder og interesser og give dem et sted, hvor de kan mødes om noget andet end hverdagens pligter.

Alle er velkomne til reception

Lørdag den 7. november klokken 14-17 inviterer hun til reception på Erhvervsparken 12 i Gudme, hvor hun per 1. oktober har lejet sig ind i det tidligere værksted, som tilhørte Erland Sejten. Hun glæder sig nu til at tage de nye rammer i brug, og her er alle velkomne til at kigge indenfor, hilse på Rise og få et indtryk af de kreative muligheder, der venter. Der vil naturligvis også være lidt godt til ganen med snacks fra den lokale købmand.

Måske er receptionen samtidig en oplagt anledning til at finde inspiration til årets hjemmelavede julegaver. I hele november tilbyder Rise nemlig 20 procent rabat på alle kurser. For hende handler det nye værksted i sidste ende om mere end garn, maling og kreative teknikker. Det handler om at skabe noget sammen, møde nye mennesker og opdage, at der kan ligge stor glæde i at give sig selv lov til at prøve. Måske bliver det begyndelsen på en ny hobby. Måske et frirum i en travl hverdag. Eller måske blot nogle hyggelige timer i godt selskab.

Læs mere om Rise Houens virksomhed og behandlinger på
https://linktr.ee/rhouen

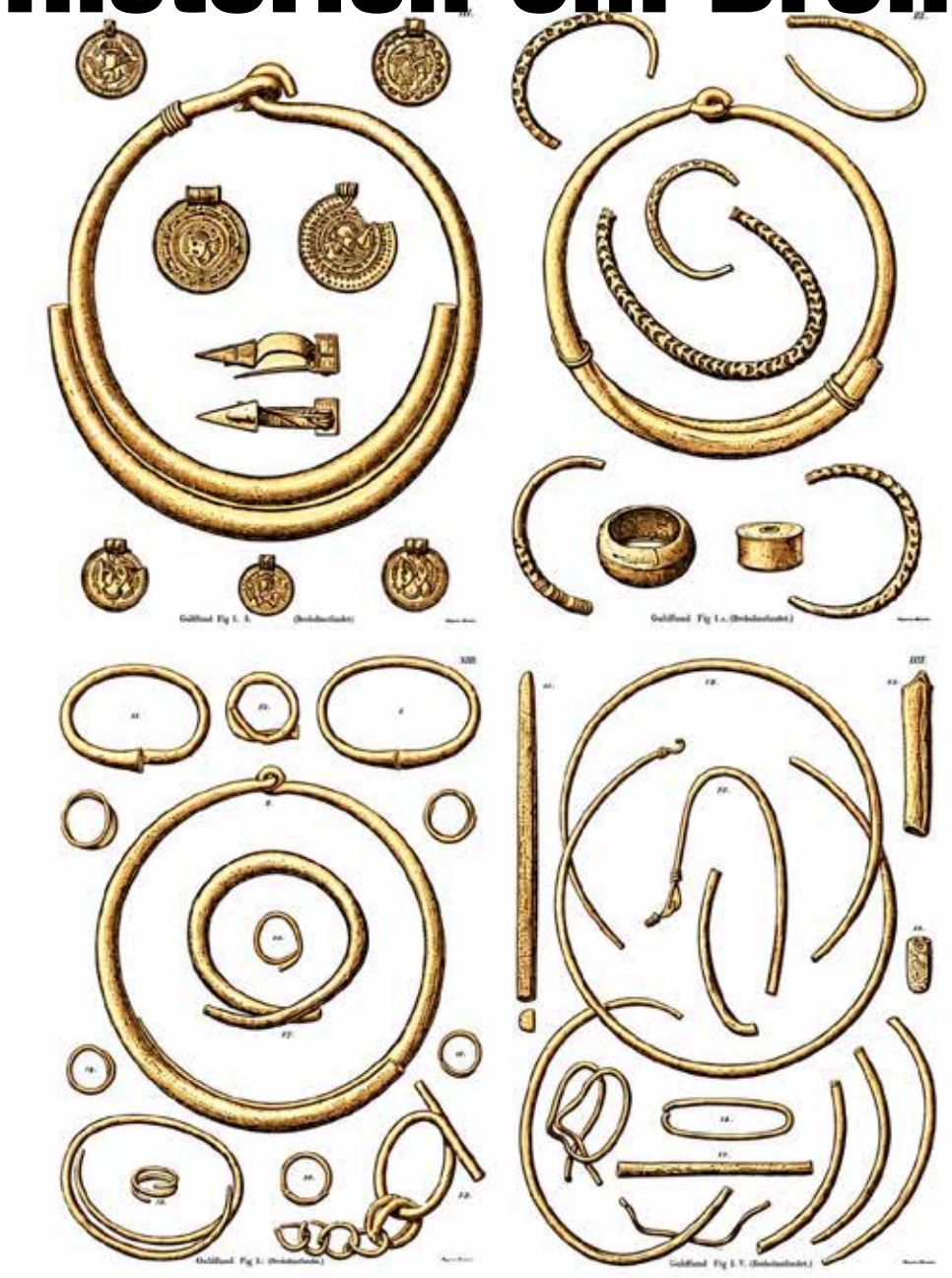

Historien om Broholmskatten

Tekst: Per O. Thomsen

Danmarks største bevarede guldskat fra jernalderen

Broholmskatten er Danmarks største bevarede guldskat fra jernalderen. Den har fået sit navn efter Broholm Gods, hvor den blev fundet på en af godsets marker i 1833. Da den blev fundet, vejede skatten lidt over fire kilo.

Kun de berømte guldhorn fra Gallehus vejede mere, nemlig omkring 6,5 kilo. De blev imidlertid stjålet og smeltet om i 1802, og derfor er Broholmskatten Danmarks største bevarede guldskat fra jernalderen.

Men hvordan blev den enestående skat fundet, og hvad skete der med guldet, da det dukkede op af mulden?

Et usædvanligt fund på Enemærket

Det var torsdag den 18. april 1833, at Broholmskatten så dagens lys efter at have ligget gemt siden begyndelsen af 500-tallet. Fundet blev gjort under pløjning på en mark, der blev kaldt Enemærket. Marken var blevet ryddet i 1829 og havde indtil da været bevokset med blandt andet ellekrat.

I 1833 blev godsets jorder dyrket ved hjælp af hoveri, hvor bønderne arbejdede på godsejerens marker som en del af deres forpligtelser. Flere hovbønder var derfor i gang med at pløje marken den dag.

Kammerherre Frederik Sehested har selv beskrevet begivenhederne i en beretning fra 1878. Han fortæller, at han gik ud på marken for at se til arbejdet, men hurtigt bemærkede, at noget var anderledes end sædvanligt. Flere steder var pløjningen gået i stå, og bønderne stod i små grupper og talte sammen.

Kort efter fortalte avlsforvalteren ham, at der under pløjningen var dukket nogle store, gule ringe op af jorden. Ingen vidste med sikkerhed, hvad de var lavet af, og avlsforvalteren var tilsyneladende forsigtig med at bruge ordet guld.

Det var plovkarlen Søren, der havde fået den første ring i plovskæret. Fundet vakte naturligvis opsigt, og de øvrige arbejdere begyndte at undersøge området, og snart efter dukkede yderligere fem gule ringe op.

Ladefogeden tog de seks ringe med til Broholms daværende ejer, Edel Marie Sehested (1789-1839), der var mor til Frederik Sehested.

Frederik Sehested, der på det tidspunkt var blot 20 år gammel, skyndte sig hjem for at undersøge ringene nærmere. Han kunne konstatere, at de faktisk var af guld og vendte derfor tilbage til Enemærket sammen med forvalteren.

En arbejder blev sat til at grave videre på stedet, hvor guldet var dukket op. Her fandt man ifølge Sehesteds beskrivelse »yderligere 23 stykker guld«.

Senere foretog man en mere grundig undersøgelse af området, som Sehested selv kaldte en »besindigere eftergravning«. Den førte til yderligere tre guldfund.

Her kunne fundhistorien foreløbig være endt. Men historien var langt fra slut.

På vej tilbage til Broholm med de første seks guldringe blev fristelsen åbenbart for stor for ladefogeden. Sammen med en anden mand gemte han nemlig en af halsringene i en af godsets avlsbygninger. Tyveriet blev opdaget den følgende søndag, da skatten blev vist frem på Broholm for hovbønderne.

Plovkarlen Søren, som havde fundet den første ring, bemærkede, at noget ikke stemte. Han kunne ikke finde den ring, han selv havde pløjet op, og han kunne heller ikke se de mærker efter ploven, som han forventede at finde på et af de udstillede stykker.

Mistanken faldt hurtigt på ladefogeden og hans medskyldige. Efter et skarpt forhør, hvor også herredsfogeden deltog, tilstod de to mænd tyveriet og afleverede det skjulte guld.

Det var dog ikke de sidste genstande, der dukkede op.

Senere blev yderligere 13 stykker guld afleveret. Det viste sig, at den dreng, der havde haft til opgave at drive Sørens hest, havde samlet dem op. Han turde imidlertid ikke beholde guldet selv og afleverede det i stedet til den lokale skolelærer.

Skolelæreren gav guldet videre til proprietær Dons på Hesselagergård, som sørgede for, at det blev afleveret på Broholm.

Ifølge de senere fortællinger havde flere personer også nået at lægge guld til side, inden forvalteren overhovedet fik kendskab til fundet. Drengen var én af dem, men rygterne gik også på, at andre havde sikret sig dele af skatten.

I dag er det selvfølgelig vanskeligt at afgøre, hvor meget der er sandhed i disse historier, og hvor meget der hører til blandt lokale skrøner. Her må fantasien råde.

Kamp om findelønnen

Fundets værdi blev omtalt af Frederik Sehested i hans beretning fra 1878. Her fremgår det, at Broholm i 1833 modtog 7.144 kr. i findeløn, også kaldet danefægodtgørelse.

Men udbetalingen var ikke uden problemer. Plovkarlen Søren, som havde fundet den første guldring, mente tilsyneladende, at han havde krav på en del af findelønnen. Det var Edel Marie Sehested imidlertid ikke enig i. Hun mente, at hele beløbet burde tilfalde Broholm, eftersom skatten var fundet på godsets jord.

Uenigheden blev dog løst gennem et forlig. Søren fik udbetalt værdien af det første stykke guld, mens værdien af de genstande, der blev fundet efterfølgende, tilfaldt Broholm.

Oplysninger om konflikten og det efterfølgende forlig findes i Nationalmuseets arkiv.

Frederik Sehested og hans mor sørgede personligt for, at skatten blev afleveret i København til Kunstkammerets direktør, Christian Jürgensen Thomsen (1788-1865). Ifølge Nationalmuseets arkiver skete afleveringen i løbet af sommeren 1833.

Dermed var Broholmskatten blevet en del af de danske nationale samlinger.

En sidste lille tilføjelse

Man kunne nu tro, at historien om Broholmskatten sluttede her. Men nogle år senere dukkede endnu et

Foto: Karsten K. Michaelsen

guldfund op på den samme mark.

Denne gang var der tale om en lille spiralfingerring af guld. Broholm Gods fik tilladelse af kong Christian 8. til at beholde ringen, som stadig befinder sig på godset. Den blev senest vist frem i forbindelse med genåbningen af Oldsagssamlingen i 2002.

Nye fund på Enemærket

Historien om Broholmskatten fik endnu et kapitel i 1980'erne, da der blev foretaget detektorafsøgninger på Enemærket. Her fandt man yderligere otte dele af skatten samt en romersk guldmønt, en såkaldt solidus.

Disse fund førte i 1991 til at Svendborg Museum gennemførte en arkæologisk udgravning på stedet i samarbejde med erfarne detektorførere. Udgravningen resulterede i yderligere seks guldstykker og endnu en romersk solidus.

De nye fund viste, at der stadig var noget at finde på Enemærket selvom der var gået mere end 150 år siden opdagelsen. I dag vurderer vi, at der ikke er mere at finde på stedet. Vi kan derfor konkludere, at Broholmskatten således i dag består af 77 genstande med en samlet vægt på knap 4,7 kilo guld. Blandt genstandene finder man tre store halsringe, arm- og fingerringe samt guldbarrer. Den største af guldringene vejer alene 1,4 kg.

Det er en imponerende samling guld, som vidner om den rigdom og magt, der var samlet i Gudme i jernalderen.

Broholmskatten i dag

Størstedelen af Broholmskatten er i dag udstillet i Nationalmuseets guldrum sammen med andre betydningsfulde skatte fra Gudme og Lundeborg.

Dele af skatten har dog tidligere været vist frem i Svendborg. Det skete i forbindelse

med den store udstilling Guld, Guder og Godtfolk, der blev vist i Toldboden på Svendborg Havn i 1993. Til lejligheden var anskaffet en panserboks, hvor guldet kunne vises i sikkerhed.

I 2010 præsenterede Slots- og Kulturstyrelsen de første områder i det landsdækkende formidlingsprojekt Danmarks Oldtid i Landskabet. Her indtog Gudme og Lundeborg naturligt en central plads. Både i Gudme og Lundeborg står informationsstandere- og plancher, der fortæller om områdets enestående fortid. Ved Enemærket står naturligvis også en planche, som fortæller lidt af skattens historie.

Man kan håbe, at flere af disse enestående skatte en dag igen bliver udstillet i Svendborg, så både lokale og besøgende får mulighed for at opleve dem på tæt hold.

Hvorfor blev skatten gravet ned?

Et spørgsmål står dog stadig tilbage: Hvorfor blev Broholmskatten overhovedet gravet ned i begyndelsen af 500-tallet?

Det er et spørgsmål, der fortjener sin egen fortælling. I en kommende klumme vil jeg derfor se nærmere på dette mysterium og på flere af de andre skattefund fra Gudme og Lundeborg. For Broholmskatten er langt fra det eneste bemærkelsesværdige guldfund i området. Ud over denne skat er der nemlig fundet yderligere omkring fem kilo guld – altså samlet omkring 10 kg. guld. Og der gøres stadig imponerende fund fra jernalderen i Gudme og Lundeborg.

Foto: Per O. Thomsen

C.V. Jørgensen Jam med spisning

i Vejstrup Forsamlingshus, Landevejen 26
fredag den 13. november kl. 18.00

Billetsalg.dk - 250 kr.

Få appetit her:

Få kunstnere har som Carsten Valentin Jørgensen skabt et så stort katalog af sange, med så høj kvalitet i tekstskrivning og komposition. Dette katalog fortolkes af et 5-mands stort rockband, bestående af Ulrik Andersen, Peter Jürgensen, Kenneth Grøndahl, Søren Aagesen og Jim Lorentzen. Et oplagt band som helt sikkert vil slå benene væk under dig.

Aftenen starter med en middag kl. 18.00 og bandet går på kl. 19.30.

Vi glæder os til at se dig!

Jazzbassisten og fortælleren Jens Sølund kommer til Lundeborg

Torsdag d. 19. november 2026 kl. 19.00
i Aktivhuset, Lundeborg Havn

Lasse & Mathilde har inviteret deres gode ven og kollega til at komme til Lundeborg.

Hvis man på nogen som helst måde får muligheden for at opleve bassisten, historiefortælleren, og jazzhistorikeren, da han ved mere om jazzhistorien og verdenshistorien end nogen som helst andre, så skal man undlade at tøve og straks gribe chancen.
Jens Sølund er udover at være en fremragende bassist, en gudsbenådet historiefortæller og formidler af faget jazz og i kraft af sit medlemskab af Papa Bues Orkester fra 1966-1986 samt et hav af øvrige orkestre siden da bl.a Hans Knudsens Jump Band samt sit nære venskab med "The King Of The Tenors", saxofonisten Ben Webster, den eneste jazzhistoriker der selv har spillet jazz som professionel musiker.

Som værende medlem af kongerigets største internationale jazzorkester gennem tiderne, der rejste jorden rundt adskillige gange og akkompagnerede en perlerække af jazzens største internationale navne - samt en lang række danske folkekære kunstnere, har Jens Sølund en kæmpe viden samt en masse vidunderlige historier og anekdoter at formidle og fortælle. Dette kombineret med en musik og indspilningssamling af international topklasse samt en helt og aldeles mageløs, veludviklet og unik sans for humor, der har givet os adskillige latterkramper med efterfølgende skøn ømhed i mellemgulvet, gør Jens til en ganske komplet og original kommunikator og formidler. Det er umagen værd at tjekke Jens´ hjemmeside: jenssolund.dk

GUDBJERG, GUDME BRUDAGER

To-i-en koncert i Gudbjerg Kirke

Fredag d. 20. november 2026 kl. 19.30

Gudbjerg Kirke danner rammen om to eftertænksomme efterårskoncerter, når Jakob Riis-Søndergaard og Kevin Bavnhøj lægger vejen forbi.
De store tanker presser sig på for flanøren, Jakob Riis-Søndergaard, som lader de klassiske tangenter tale i et nutidigt sprog.
Kevin Bavnhøj samler tråden op fra en indie-ungdom, der er blevet voksen og følsom.
De kommer med fred, og de kommer med en intention om skabe en særlig aften.
Betragt det som en åndelig vaccination mod kommerciel julestress.

Der er levende lys, levende mennesker og levende musik og en øl i pausen.

Alle er velkomne

HESSELAGER KIRKE

Min verden af træ

Tirsdag d. 17. november 2026 kl. 14.00 - 16.00
Hesselager Konfirmandstue, Purreskovvej 6

Kom med ind i værkstedet hos Rune Nordenlund, hvor en livslang interesse for træ har materialiseret sig i en solid og kreativ hobby. Han fortæller om rejsen fra de første snit til i dag, om hvordan alt fra serveringsfade til håndrejede fyldepenne bliver til. Og ikke mindst fortællingen om, hvordan arbejdet med træets sjæl fungerer som terapi og en fantastisk modpol til en hverdag med tal og planer.

Julekoncert med Vester Skerninge Sangkor

Tirsdag 1. december 2026 kl. 19.00
i Hesselager Kirke

Aftenens koncert vil byde på en blanding af nye, gamle, engelske og danske julesange.
Nogle er velkendte. Men der vil også være nye klangoplevelser f.eks. i den engelske Christmas Carol "In the Bleak Midwinter."
Menigheden er hjertelig velkommen til at synge med på nogle af sangene. De ville være markeret i programmet. Endelig glæder vi os til at synge nogle dejlige satser på tysk af Johann Sebastian Bach.

Gratis entrè

VEJSTRUP FORSAMLINGSHUS

Livestreamede foredrag

Vejstrup Forsamlingshus, Landevejen 26

Der er gratis adgang, men du kan købe forfriskninger i vores lille kiosk og på den måde støtte forsamlingshuset.

Vi ses i Vejstrup Forsamlingshus!

Tang

Tirsdag den 17. nov. 2026 kl. 19.00

Under havets overflade danner tang spektakulære undersøiske skove som er vigtige for livet i havet og klimaet på kloden. Ny forskning viser at tang også kan bidrage til at løse fremtidens udfordringer inden for sundhed, fødevarer, klima og miljø.

Foredragsholder: Anette Bruhm
Seniorforsker i marin økologi, Institut for Ecoscience, Aarhus Universitet

En landsbydegns dagbog

Fortælleaften med Henrik W. Jørgensen

Mandag d. 23. november 2026 kl. 17.30 - 20.30
i mødelokalet i Gudmehallen, Stærkærvej 1

De fleste forbinder Henrik W. Jørgensen med Gudme skole (Stokkebækskolen), hvor han har været lærer og viceinspektør i det meste af et lærerliv. Men Henriks dagbog gemmer også på et liv som kor- og kirkesanger, vandværksformand, madkunstner og andre spændende ting, som han vil løfte sløret for i aftenens fortælling.

Der serveres en hakkebøf og senere en kop kaffe

Pris: 120 kr.

Tilmelding: senest 19.11.2026 kl. 18 online på ældresagen/lokalafdelinger/svendborg-gudme

Kun for medlemmer

Ældre Sagen

Faxe Kondi Booster eller Shaker
Flere varianter.
27,5-33 cl. Literpris maks. 36,36 + pant

Coop hakket oksekød 5-8% eller Rose kyllingebrystfilet med lage
700 - 1200 g.
Kg-pris maks. 112,86.

Brugsen Gudbjerg
Teglværksvej 3
5892 Gudbjerg
Sydfyn
Tlf. 62 25 17 07
Åben 7 - 19.45

Altid en god grund til at komme i Brugsen Gudbjerg

HJERNE GYMNASTIK

LUNT OMRÅDE		INSTRU-MENTET	FUP / FORSTÅ				ANMODE / GODS	SOLO	OMV. FØLGE	BRANCHE	ÅRE					DYR / DRIK	MUSICAL	MONAR-KER
DYR		3						EJER / RETNING										
PRIMA-TER					VÅDOM-RÅDE / VARME	4				ØDE-LÆGGE / ANTAL								
AUD-HUMBLA			TRÆER / AFMÅLE					FLÅEDE / SVOVL					PÅ LINJE / MANGE					
BEDRØ-VET				FORSKEL-LIGE / NUBRET					SIND						DRIK / DA. KOM-PONIST			
KÆMPE					5									TYVERI / DRAG				
MIDT I SOLEN		TRÆLS / KIGGE									UBRUGT / KRUKKE				6	1000 KG / SAND		
FOR-URENE				PIGE / STOK							TALORD							
DIGT				7	NORGE / SPISE						DRUER							
KVÆL-STOF		MORAL / PIGE									AFRI-KANSK LAND							OPBEVA-RINGS-STEDET
PARTI			SLIDE / DYR								ROGN / PÅ KANT			HILSEN / RETNING				
FORLANG					BRUTAL / GRØNSAG		ANNO / TRÆ		KNAP	TIDS-RUMMET / APPARAT					SMELTE / SAMLE			
AFGRØDE				FOR-VOLDT / VIG									MUNDT-LIG / ABE					8
BY							LÆNGSEL / FALSK					BEVÆGE / FISKE						
HESTE-VÆDDE-LØB		9				HOVSA / SKYD-NING				KONTRA / GADE					KORT / BINDE-ORD			
								SNUPPER / LAV-VANDE			10			FUGL / HEJSE-VÆRKET				
HVIL / FLINKE									UBESAT / ELENDIG							ØSTRIG / SKIMTE		
											DRENG / BILSKILT				FØLGE / STEDORD			
UNION					11		RUM-MELIG					EFTER-LADE / REX						
LINJE										SKALLEN		12						

MAJORGAARDEN
Den gamle Kro i Oure
Landevejen 155 · 5883 Oure
Tlf. 62 28 18 19
Se mere på majorgaarden.com
Åbningstider:
Fredag fra kl. 17.00
Lørdag og søndag fra kl. 12.00

Ældre Sagen Svendborg - Gudme

"Syng med os i Gudme"

Tirsdag d. 17. november 2026
Menighedshuset, Kirkegade 21

Mød op til en glad sangeftermiddag kl. 13-15.45

Musikalsk underholdning
v/Lise og Rasmus Vej.

Der serveres 2 stk. smørrebrød og en ostemad. Drikkevarer kan købes.

Tilmeldingsfrist 12. november

på ældresagens kontor, Frivillighuset, Kvægtorvet, Frederiksgade 8, Svendborg tlf. 62800818
(kontortid tirsdag og torsdag kl. 10-11)
online på ældresagensvendborg-gudme

pris: 100 kr.

Ansvarlige: Minna Bøgebjerg
og Ole Vang

Næste gang: 15. december 2026

https://www.AeldreSagen.dk/lokalafdelinger/svendborg-gudme

Kodeordet: Du kan finde krydsordets kodeord et andet sted i denne avis.
Held og lykke med at løse opgaverne.

SUDOKU

	8	4	2					
6	3		9			2		8
1						9		7
	6	1	4					
			1	8	6			
					5	8	6	
2		9						3
7		6			9		8	4
					4	5	9	

Hvem er jeg?

Jeg er en enkemand på 71 år
Jeg bor alene i eget hus på ØstFyn
Jeg har en lille familie
Jeg går gerne ture 5 - 10 km.
Jeg ser TV, løser Soduko og meget andet.
Jeg tager gerne med på ture.

Jeg savner dig?
Du er en kærlig og rolig kvinde, der vil prøve et nyt forhold.
MEN Du skal ville det!

Skriv til: ukendt3@hotmail.com

ERHVERV - HÅNDVÆRK OG SERVICE

VÆRKSTEDER

Højgårdens Auto
v/ Ejnar Duelund
Vi sørger for, at
DU BLIVER KØREKLAR IGEN
CERTIFICERET VÆRKSTED
Langgade 31 · 5874 Hesselager
Tfl.: 62 25 39 40 · Mobil: 40 38 75 40 · auto@tdcadsl.dk

OURE
AUTOVÆRKSTED ApS
v/ Steffen Sundberg
HELLA SERVICE PARTNER
Tlf. 62 28 12 75 · Mob 40 36 80 87
www.oureauto.dk

ERHVERVSBEKLÆDNING

Skovbo
Erhvervsbeklædning ApS
Byvej 39 - Gudbjerg - Tlf. 62 25 16 28
Åbent: Man. - Tors. kl. 9.00 - 17.00
Fredag kl. 9.00 - 15.00

KØB OG SALG

DØDSBO OG INDBO KØBES/RYDDES
Vi rydder alle former for boer.
Teak, palisander, møbler, lamper
Rosenlund Antik & Design
Mere end 20 års erfaring
Ring til Peder 28 49 22 32

DIT LOKALE ALT-TIL-HAVEN VÆRKSTED!
Inkl. cykler og scootere!
PRINTZLAU
VI HENTER DIN PLÆNEKLIPPER!
KØB DIN ROBOTPLÆNEKLIPPER HOS OS OG VI SØRGER FOR INSTALLATION
PRIS fra: 1500,- FOR OP TIL 1000 M²
KOM OG SE VORES UDVALG AF EL-CYKLER
FIND OS HER:
Landevejen 202, 5874 Hesselager
62252491 | printzlau@5874.dk

HÅNDVÆRKERE

Kloakarbejde - Gravning
Minigraver
Entreprenør & Aut. Kloakmester
KURT FRANDSEN & SØN A/S
Mobiltlf. Martin 4033 8039 · Kurt 4016 3031

VELVÆRE

Hair · Beauty · Tan
FRISØRHUSET
Hele familiens frisør
tlf. 62 25 37 20 · frisørhuset.dk
Frisørhuset · Højdevej 4 · 5874 Hesselager

FORSAMLINGSHUSE

GÅRDBUTIK

Ullemose frugt
V/ Jesper & Anne-Mette Ullemose
Hovvej 7 - 5883 Oure
Mail: ullemosefrugt@gmail.com
Mobil 30312324
www.ullemosefrugt.dk

Lørdags-gårdbutik med smagsprøver og bland selv frugt
Betal efter vægt.
Åbent lørdage fra oktober til slut februar fra kl. 10-14

PRODUKTSALG

Oure Oliven
Oliven · Oliventapenade
Balsamico · Olivenolie
Hudplejeserien Olive Aloe

v/ Lars Bo Andersen · Tanghavevej 9 · 5883 Oure
Tlf. 3033 0827 · Åbent efter aftale · www.oureoliven.dk

